

THE EUROPEAN DISCOVERY OF CHINA POMPEU FABRA UNIVERSITY BARCELONA

LA XINA DE MARCO POLO LA MISSIÓ DE RUBROUCK

L'any 1253, quan les campanyes de Hülegü devastaven el Califat abbàssida, un altre franciscà, Guillaume de Rubrouck, es va dirigir cap a Karakorum, on va conèixer el recent entronitzat Khan Möngke. L'intel·ligent frare va escriure un informe ben extens dels seus viatges, un document antropològic esplèndid, de qualitat quasi cinematogràfica. Estava ben al corrent del poder de les imatges que transmetia, ja que com ell deia "hauria fet imatges de tot si sabés pintar".

Tan bon punt va arribar a les terres mongoles, va sentir que s'endinsava en un altre món. Les enormes tendes arrossegades per vint-i-dos bous van fer-lo adonar-se que tota una ciutat es dirigia cap a ell. Durant el seu viatge, es va fixar en les estacions postals disperses per tot el territori i va prendre bona nota de la gran quantitat d'occidentals que es creuaven amb ell, sobretot dones i artesans, ambdós àmpliament deportats i dispersats pels mongols.

L'astut frare admirava la vitalitat i les obres de les dones mongoles i es va disgustar amb les enormes quantitats de licor que bevien els mongols. Va deixar un informe exhaustiu dels nestorians i de la seva presència continuada a totes les rutes de caravanes, fins a la llunyana Catai, on hi havia esglésies a quinze ciutats i fins i tot un bisbat.

Era un entusiasta de l'escriptura i va descriure com la mongola en concret havia sigut adaptada d'altres escriptures. També va parlar de l'escriptura tibetana.

Igual que Carpini, va observar els hàbits dels mongols i també va informar sobre l'existència de monstres a Catai que eren com gent però que no podien doblegar els genolls i la sang dels quals era usada per tenyir la roba de color porpra.

El clímax de la narració de Rubrouck arriba amb la seva descripció de Karakorum, encara que no la considera a l'altura ni d'un suburbi de París. Però descriu una ciutat increïblement cosmopolita, abastida diàriament per quatre-cents carros de provisions. És una ciutat on tot tipus de religions, conegudes o no, conviuen cordialment: hi ha districtes de sarrains, amb mesquites i mercats; dotze temples pagans, la majoria budistes, i a més ha d'explicar als commocionats europeus qui són tots aquests pagans. També hi havia una església cristiana.

Coneixia perfectament la tolerància religiosa dels mongols, encara que va adonar-se que **s'interessaven més pels objectes religiosos que no pas per les doctrines. Va observar com els Khans feien servir la diversitat religiosa del seu imperi com a mitjà d'entreteniment: Môngke el va forçar a participar en tornejos de debats dialèctics i religiosos extremament durs amb budistes i sarraïns.** Era un espectacle que reunia una gran multitud i que durava dies. També va observar el xamanisme mongol i va veure el Khan Môngke fent servir els omòplats de les **ovelles per a l'endevinació.**

A Karakorum, per a sorpresa dels seus lectors europeus, va reunir més informació sobre els nombrosos cataians que habitaven la ciutat i que va identificar per primera vegada amb els **"seres" de la literatura clàssica. Els va descriure com a excel·lents artesans en tot tipus d'art i productors dels millors objectes de seda.**

Rubrouck també va deixar la primera impressió europea sobre la medicina xinesa dient que "els metges coneixen bé el poder de les herbes i diagnostiquen de forma astuta prenent el pols". Tenia ben en compte, però, la medicina europea quan afegeix que els xinesos no sabien res **sobre l'orina.**

A més, va explicar que els cataians tenien paper moneda i que escrivien amb un pinzell com els que els pintors utilitzen per pintar i que en un sol caràcter incloïen diverses lletres que formaven una paraula.

S'ha de tenir present que el tractament dels Khans a Carpini i a Rubrouck era civil, però gens acollidor. Carpini, que va seguir la coronació del Khan Guyuk, va lamentar que els mongols fossin arrogants i que tractessin la gent amb males formes. Rubrouck va ser rebut en una gran **tenda, totalment coberta per dins amb roba d'or, per un suspicax Khan Môngke, que va rebutjar la petició de Rubrouck per poder quedar-se a Mongòlia, i el va enviar de tornada a Europa.** Khubilai rebria els Polo molt més acollidorament.